

Právní aspekty změny pohlaví

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje problematice změny pohlaví osoby z pohledu práva, zejména se soustřeďuje na podmínky změny pohlaví, které stanoví český právní řád. Práce obsahuje přehled problematiky transsexuality, shrnuje etiologii transsexuality a vymezuje dva její základní typy, totiž MtF a FtM. Dále je připomenuto postavení transsexuálních osob ve zdejší společnosti a konstatuje se, že transsexuálové jako zástupci jedné ze společenských menšin se stále potýkají s různými formami diskriminace. Práce se zaměřuje především na právní rozbor problematiky změny pohlaví. Takto se věnuje všem rozhodným právním ustanovením (v občanském zákoníku, v zákoně o specifických zdravotních službách, i v matričním zákoně). V práci je rovněž v rovině úvahy *de lege ferenda* předložena potenciální budoucí právní úprava změny pohlaví, která by mohla zásadně modifikovat povahu institutu změny pohlaví z pohledu práva a přizpůsobit tak českou právní úpravu judikatuře ESLP, a tím i standardnímu stavu v dalších evropských státech. Práce se rovněž podrobně zabývá procesem změny pohlaví, který zahrnuje jak aspekty medicínské, tak aspekty právní. Podrobně je probíráno také období, které následuje po právním uznání změny pohlaví, zejména se práce zaměřuje na právní postavení osoby, která změnou pohlaví prošla, a to konkrétně na právo uzavřít manželství, vstoupit do registrovaného partnerství a na možnosti založení rodiny, které český právní řád transsexuálním osobám poskytuje. Další část práce se zabývá rozbohem právních úprav změny pohlaví ve vybraných evropských zemích a porovnáním těchto právních úprav s českou právní úpravou. Práce se věnuje také relevantní judikatuře týkající se práv transsexuálních osob a změny pohlaví, a to jak na úrovni mezinárodní, kterou reprezentuje judikatura ESLP, tak na úrovni vnitrostátní, tedy judikatuře českých soudů. Pokud jde o judikaturu ESLP a jeho výklad Úmluvy o lidských právech a základních svobodách, je zdůrazněna tendence zvyšující se úrovně ochrany lidských práv, a tedy i práv transsexuálních osob.

Klíčová slova:

- Změna pohlaví
- Transsexualita
- Sterilizace